

ihale Sözleşmesi maddesine göre, KDV'nin sözleşme bedeline dâhil olmayıp iş sahibi tarafından yükleniciye ayrıca ödeneceği kabul edilmiş Yapılan iş nedeniyle, yükleniciye ödemeler yapılmış, işin geçici kabulü tamamlanmış ve fakat kesin kabulü yapılmamış, kesin hesap işlemlerine de başlanmamıştır Davalı yüklenici ile idare elemanlarına karşı ileri sürülen iddialar ve talep edilen zararların cinslerine göre davada çözümü gereken husus, ihale evrakları

arasında bulunan yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dokümanlarındaki fiyatların gerçek piyasa fiyatlarına uygun düşüp düşmediği ve kabul edilemeyecek derecede fazla ihale bedeli belirlenip sözleşme yapıp yapılmadığı ile yüklenici tarafından gerçekleştirilen imalâtlara göre yükleniciye hak ettiğinden fazla ödeme yapıp yapılmadığından ibarettir. Davalı yüklenici, gerçekleştirdiği imalâttan fazla yapılan ödemelerden her halükârda sorumlu ise de, ihale evraklarının

hazırlanması, yaklaşık birim fiyatlarının belirlenmesi, mahal listesi ve fiyatların koruma değerlendirme ön izin komisyonunun kararı ve işin niteliğine aykırı olarak belirlenmesi ve fiyatın fahiş olarak tespitinde katkısı olduğu ispat edilemediği sürece bu sebeple yapılan fazla ödemelerden sorumlu değildir

ihale Sözleşmesi maddesine göre, KDV'nin sözleşme bedeline dâhil olmayıp iş sahibi tarafından yükleniciye ayrıca ödeneceği kabul

edilmiş Yapılan iş nedeniyle,
yükleniciye ödemeler
yapılmış, işin geçici kabulü
tamamlanmış ve fakat kesin
kabulü yapılmamış, kesin
hesap işlemlerine de
başlanmamıştır Davalı
yüklenici ile idare
elemanlarına karşı ileri
sürülen iddialar ve talep
edilen zararların cinslerine
göre davada çözümü gereken
husus, ihale evrakları
arasında bulunan yaklaşık
maliyet cetveli ile ihale
dokümanlarındaki fiyatların
gerçek piyasa fiyatlarına
uygun düşüp düşmediği ve

kabul edilemeyecek derecede fazla ihale bedeli belirlenip sözleşme yapıp yapılmadığı ile yüklenici tarafından gerçekleştirilen imalâtlara göre yükleniciye hak ettiğinden fazla ödeme yapıp yapılmadığından ibarettir. Davalı yüklenici, gerçekleştirdiği imalâttan fazla yapılan ödemelerden her halükârda sorumlu ise de, ihale evraklarının hazırlanması, yaklaşık birim fiyatlarının belirlenmesi, mahal listesi ve fiyatların koruma değerlendirme ön izin komisyonunun kararı ve işin

niteliğine aykırı olarak belirlenmesi ve fiyatın fahiş olarak tespitinde katkısı olduğu ispat edilemediği sürece bu sebeple yapılan fazla ödemelerden sorumlu değildir

15. Hukuk Dairesi

2016/1601 E. , 2016/3216 K.

.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Asliye Hukuk Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hüküm davacı...birleşen dosya davalısı ile davalı ... Müşavirlik Hizmetleri Ltd. Şti. tarafından temyiz edilmiş, davacı...birleşen dosya davalısı vekili tarafından duruşma istenmiş olmakla duruşma için tayin edilen günde davacı birleşen dosya davalısı vekili Avukat ... ile davalı Bezeme Mimarlık Mühendislik Müşavirlik Hizmetleri Ltd. Şti. vekili Avukat ... ve birleşen dosya davalısı ... vekili ... geldi. Davalılar ... ve ... vekili ve davalı ... vekili gelmedi. Temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan taraflar avukatları dinlendikten sonra dosyadaki kağıtlar okundu işin gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Asıl dava, eser sözleşmesinden kaynaklanmış olup, yaklaşık maliyetin hazırlanmasında abartılı metrajlar ve afaki imalâtlara yer verilmesi, tadilat ve onarımların bir kısmı az

miktarda yapılmış, bir kısmı hiç yapılmamış olmasına rağmen tamamı yapılmış gibi gösterilerek fazla ödeme yapılmak suretiyle idarenin uğradığı zararın ve haksız tahsil edilen iş bedelinin, yüklenici ile yaklaşık maliyeti hazırlayan ve kontrol görevini ihmâl ederek fazla ödeme yapılmasına neden olan idare elemanları ve müşavir şirketten tahsili; birleşen dosyada açılan dava ise, sözleşme dışı ilave işler bedelinin iş sahibi idareden tahsili istemine ilişkin olup; mahkemece asıl davanın reddine ve birleşen dosyada yüklenici tarafından açılan davanın kısmen kabulüne dair verilen karar, davacı birleşen dosyada davalı iş sahibi idare ile asıl dosyada davalı müşavir şirket vekillerince temyiz edilmiştir.

Mülkiyeti davacı idareye ait olan ve ...Hamamı'nın bir kısım onarım işlerinin idarece yaptırılmasına karar verilmesi üzerine İzmir 2 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararı gereğince müşavir şirket tarafından belirlenen yaklaşık maliyetin idare tarafından onaylanması sonucu çıkılan ihalede iş, davalı

./..

s.2

15.H.D.

2016/1601

2016/3216

yükleniciye verilerek davacı idare ile davalı yüklenici şirket arasında 08.12.2006 tarihli sözleşme imzalanmış, yer teslimi yapılarak yüklenici tarafından işe başlanmıştır. Sözleşmenin 6. maddesine göre, sözleşme "Anahtar teslimi götürü bedel" esaslı olup, iş bedeli 581.245,40 TL'dir. Sözleşmenin 7. maddesine göre, KDV'nin sözleşme bedeline dâhil olmayıp iş sahibi tarafından yükleniciye ayrıca ödeneceği kabul edilmiştir.

Yapılan iş nedeniyle, yükleniciye ödemeler yapılmış, işin geçici kabulü tamamlanmış ve fakat kesin kabulü yapılmamış, kesin hesap işlemlerine de başlanmamıştır.

Davalı yüklenici ile idare elemanlarına karşı ileri sürülen

iddialar ve talep edilen zararların cinslerine göre davada çözümünü gereken husus, ihale evrakları arasında bulunan yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dokümanlarındaki fiyatların gerçek piyasa fiyatlarına uygun düşüp düşmediği ve kabul edilemeyecek derecede fazla ihale bedeli belirlenip sözleşme yapılıp yapılmadığı ile yüklenici tarafından gerçekleştirilen imalâtlara göre yükleniciye hak ettiğinden fazla ödeme yapılıp yapılmadığından ibarettir. Davalı yüklenici, gerçekleştirdiği imalâttan fazla yapılan ödemelerden her halükârda sorumlu ise de, ihale evraklarının hazırlanması, yaklaşık birim fiyatlarının belirlenmesi, mahal listesi ve fiyatların koruma değerlendirme ön izin komisyonunun kararı ve işin niteliğine aykırı olarak belirlenmesi ve fiyatın fahiş olarak tespitinde katkısı olduğu ispat edilemediği sürece bu sebeple yapılan fazla ödemelerden sorumlu değildir. Müşavir şirketin sorumluluğunun da, sözleşmesine göre belirleneceği kuşkusuzdur.

Diğer taraftan davacı idare, yaklaşık maliyet cetveli ile ihale dokümanlarındaki fiyatların piyasa fiyatlarının üzerinde tespit edildiği, mahal listesinin abartılı olarak düzenlendiği ve hayali imalâtlara yer verildiğini ileri sürdüğünden, yaklaşık maliyet cetveli ve ihale dokümanlarındaki fiyatların belirlenmesinde görevli idare elemanları fiyatlar ve imalâtların yüksek belirlenmesi ile fazla ödeme yapılmasında kusurlu olduklarının saptanması halinde bu sebeple oluşan idare zararından, kontrol görevi olup bu görevi ihmâl ederek fazla ödeme yapılmasına neden olan idare elemanları da haksız fiil hükümlerine göre kusurlarıyla oluşan fazla ödemeden kaynaklı idare zararından sorumludurlar.

Dosya kapsamından kesin hesap işlemlerinin yapılmadığı anlaşılmakta ise de; yüklenici tarafından onarım işinin bitirildiği belirtilerek iş sahibine teslim edildiği ve ödemeler yapıldığı, işin geçici kabulünün yapıldığı ve fakat kesin kabulün yapılmadığı, davacı idare tarafından da fazla ödeme yapıldığı ve idarenin zarara uğratıldığından bahisle kesin hesap işlemleri yapılmayarak eldeki dava açıldığına göre, mahkemece kesin hesabının çıkartılarak sonucuna göre

fazla ödeme yapılıp yapılmadığı, davacı idarenin zarara uğrayıp uğramadığı ve davalıların hangi hukuki sebeplerle sorumlu olacaklarının tespiti gerekir. Erken açılan bir davadan söz edilemeyeceği gibi, ihtilâfın halli için kesin kabul ve kesin hesap işlemlerinin yapılmasını bekleme zorunluluğu da bulunmamaktadır.

Bu durumda, mahkemece, sözleşme eki ihale evraklarında yapılması kararlaştırılan işlerin dosyada yer alan evraklardan yararlanılarak, gerekirse davaya dayanak teşkil eden belgeler bilirkişiler kuruluna incelettirilerek yapılması kararlaştırılan işlerde hangi imalâtlarla ilgili fahiş bedel belirlendiği yönünde itirazların bulunduğu da tespit edilip, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 195. maddesi uyarınca sözleşme tarihi itibarıyla gerçek piyasa fiyatlarının ticaret ve sanayi odaları ile ilgili meslek kuruluşlarından sorularak tespit edildikten sonra bilirkişi kurulundan yaklaşık maliyet cetveli, mahal listesi, ihale evrakları ve ./..

s.3

15.H.D.

2016/1601

2016/3216

sözleşme bedelinin belirlenmesinde davalı idare elemanlarının ihmâl ve kusurları bulunup bulunmadığı varsa dereceleri ve miktarları ile davalı yüklenicinin sözleşme ile eki ihale dokümanlarına göre yapımını üstlendiği halde hiç yapmadığı ya da eksik yaptığı işler olup olmadığı ve bunlar sebebiyle kendisine ne miktarda fazla ödeme yapıldığı, kontrol ile geçici kabul komisyonunda görevli olan davalı idare elemanlarının kontrol ve denetim görevini ihmâl sebebiyle fazla ödemeye neden olup olmadıkları, müşavir şirketin sorumluluğu ve miktarı konusunda gerekçeli ve denetime elverişli ek rapor alınıp, davalı yüklenici, müşavir şirket ve idare çalışanlarının, ihale evraklarında fiyatın yüksek belirlenmesi ya da hayali imalât gösterilmesinde katkısı

bulunup bulunmadığı değerlendirilerek, konuyla ilgili olarak halen yargılaması devam eden Bergama 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2010/34 Esas sayılı dosyasında verilecek kararın sonucu da beklenerek, uygun bir karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ve yanlış değerlendirme ile davanın reddine karar verilmiş olması doğru olmayıp, kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı birleşen dosyada davalı iş sahibi idarenin temyiz itirazlarının kabulüyle hükmün iş sahibi idare yararına BOZULMASINA, temyiz dilekçesi içeriğine göre asıl dosyada davalı ...i'nin temyiz itirazının bu aşamada incelenmesine yer olmadığına, 1.100,00 TL duruşma vekâlet ücretinin davalı birleşen dosyada davacı ile asıl dosyada davalılardan alınarak Yargıtay'daki duruşmada vekille temsil olunan davacı birleşen dosyada davalı Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne verilmesine, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davacı...birleşen dosya davalısına, ödediği temyiz peşin ve Yargıtay başvurma harçlarının istek halinde temyiz eden asıl dosyada davalı ...'ye geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 06.06.2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.